

יידישע

פערשער צייטונג

דער ערשטער טאג פון דער וואך... 11 גרענעך... 50 קאפערניק...

אויף דר. זע צייטונג קאפן מאן... 11 גרענעך... 50 קאפערניק...

Nr. 134. דרייצענטער יארהונג. פסנט, פרייטאג, 25. November 1881. Post, den 25. November 1881.

נייע בעריכטונגען.

זייט דען פריערדיגן פערזענליכען און דען דעלעגאצאצאן פוהלטע מאן זיך צעטילן הויב אינד זיכער, מאן טראכטעטע זיך דאמיט דאס ווע- ניכטעניג און נישטאטע צייט קוין קריגע ענישטע- הען ווערען, אונד זעלבסט דאס געשעפט-שעקע- לאטען שפעקולירטען אויף דען פריערדיגן אויף דער בארוע וויכטע מאן דען קרוי דער שטאטס-מאשי- הע און דאס האטע צו טריבען וויא דיעס עפען בייא גענידעטען פריערדיגן אויסוויסען דער פאלל צו זיין פליעט.

וויב לעבען וואהל אויך שאן זייט דריי יאר- רען און טיעפסטעס פריערדיגן: וויב בליקטען וואהל רען אונדווערען איינען נאך נאָרדען נאך רוסלאנד, וועלכעס געקענעט דיעזען צייט הרך דא אינגעלע געפעקויליכע רעוואלוציאן אויך שאן איינען שראג- וועסעל מיטשאכען מיטטען אבער אין לעטסטע- רע צייט וואר עס אויך אין רוסלאנד הויב אינד שטיללע געווארדען: מאן הארטע הע אונד דא ניר פאן ווענעפערפאלטונגען אונד ווען אויסוואנדערונ- גען: וואס אבער וואר אין דער רוסישען פאליטיק איינע הויכע און אק אללעס אין שאנסטער אינד בעסטער אריינע ווערען, ווערענדיג דיעזען צייט זינד אויס רוסלאנד פאסט נאך קיינע פאליטישען נאכריכטען איינגעליפען: מאן האט הייער פאן רוסי- לאנד אס אללעוואונגעסען דעם פריערדיגן אונד וויא עס פאן איינע וויכע הייסט: דאס ווארענע דא טיענדהאפטעטע וויא פאן וועלכער אס ווענעס- טען געשפראכען ווערן, וואו וואללעט מאן אויך פאן רוסלאנד דיעזען קעסן עס פאללט וואהל געמאכען אין רוסלאנד ווענען ווערען שטיללע פון טיענדהאפט- צו האלטען, מאן דענקט אן עהער אן דאס שפריי- וועס: שטיללע וואסעס הייסען בעניען דא אבער עס איז יעדענפאלל דעם פריערליכענען מאנע אונגענעס, ווען זיך זיין נאכבאר שטילל אינד הו- הע פערהאלט.

דאס בעפאלקערען עסטערייך-אונגארן, מיט אויסנאמה דער סלאווען, ווישט וואהל קיינע אונ- ניגע פריינדשאפט מיט רוסלאנד, אבער דא ווישט אויך קיינע פריינדשאפט, דאס צו איינעם קריגע מיט דעמולטען פוהרען קאנטען, מיט פרייען האבען וויב עס דאזער אויס דען עקלערייגען אונדער- שטאטס-פריינדשאפטען אין דען דעלעגאצאצאן ענטשע- מען, דאס וויב ניר מיט דייטשלאנד אונד ניכט אויך מיט רוסלאנד איינע קענען פריינדשאפט-בונד גע- פלאכטען, דאס רוסלאנד ניר מיט דייטשלאנד עני בעפריינדעט אונד אויך ווייל רוסלאנד דייטשלאנדס פריינד בלייבט - און ווער עס זיך אויך געען אונ- דערע מאנארכיע, וועלכע בענעפאללעט מיט רויטיש- לאנד אויך דאס איינעטע בעפריינדעט אונד, ניכט פריירדיג בענעפאללען.

זיך אבער זינד אין דען לעטסטען טאגען צוויי פאפולערע איינגעטעטען, וועלכע זאן אויף איינע ענע פריינדשאפטליכע פעריבונד אונדערע מאן- אריבע מיט רוסלאנד שלעסען לאסטען, ערשטעס וואר עס דא שראיאנעס און ווישען רייכטאטע וועלכע אין פארטיליכעס דרייא-קאזער-בונדס פערקוינדעטע אונד צווישען וואר עס דא ערענענע דעס נאכען קאלנאן צו אינזערעס אויסווערטען אין מיניסטער, וועלכע ביהרע אונדער געווארען אין עסטערייך ווענען אונד דאס עסן עפען זיי- גע פריינדשאפטליכעס בערייכעט וואר, - דער דייטשע קאזער ווילעלם פערקוינדעטע און ווערע שראיאנעס, דאס אינזערע מאנארכיע ניכט ניר

מיט דייטשלאנד, זאנדערן אויך מיט רוסלאנד אין איינעטעס פריינדשאפט-בונדעסעטע שטעקע - אונד נירוד דאזער ווער אינזער רוסענפריינדליכער געוואנדערע אין פעטערסבורג מיט דער לייוונג אונ- זערע אויסווערטען פאליטיק בענערוויס! - דייטשע דיעס ניכט נאנען דייטליך, דאס וויב אויס איינע שרייט צו ווישט געוואנען, דאס אויס דעס ביהרער זא גערנע געוועהנען צווייא-קאזער-בונדעסע, נון דאס זא איינעטע געוועהנע דרייא-קאזער-בונד- ניס געווארדען איז!

דאן נאך עטוואס! זאן וואהל דא דייטשען לי- בעראלען אין עסטערייך אלס אויך הייער דעמסט- ליכע אונגארן זען דען רוסען-פרייערע אונד האסטען אויך דאזער דא סלאווען וועלכע דען אנשלוס אן רוסלאנד ווישען, - אונד וועהען: מיט דער ערענענע דעס נאפען קאלנאן האט קיינער וואלכע פרייער, אלס עפען דא סלאווען אונד טשע- בען, - וויא איינע דאזער דעפעטע מעלדעט ווער קאלנאק'ס ערענענע פאן דען טשעכען אלס אין זינע דער אונדווערען איינע דער סלאו- טען פארטיא בעצייכענט, דא טשעכען צווייטען שרייבען: זי אונד בייא האפט אין לאנדע האפט פאר איינענאנען, ביז דא ערענענע קאלנאק'ס ער שטאטאכע ווארדע, דאס סלאווען אינד טשע- בען-פריינדליכע מיניסטעריאום וואענען ווישטע דעם רוסלאנד דא ערענענע קאלנאק'ס, וואענען דאס ליבעראלע דייטשע פערפאסטונג-פארטיא נערא- דע איינען רוסען אונד סלאווען-פריינדליכען אויס- ווערטיגען טשעכע ווישטע און דאזער אויך דאס סלאווען-פריינדליכע טאנעלע-מיניסטעריאום צו פאללע צו בריינען, ענדליך זינד דאך אויס דיע- זעס קאנטען דא סלאווען אונד רוסען-פריינדי- אלס ווערע דעם-פריינדליכע אונד עס איז אונד דער זינע דער קאנווערסאציען אונד סלאווען-פריינד- בען פאליטיק, קאלנאן אויס מיט דעם סלאווען- פריינדליכע פאליטיק דעם טאנעלע-מיניסטעריאום אין פאללעס אויסווערטען ניכט, - זא שרייבען דא טשעכען צווייטען, וועלל מאן נון ווישען וויא עס מאנד געווינט אויס זא מיט מאן ווערען מיט וועס ער אומגעט אונד ווער זינע פרייער זינד, ווען נון דא טשעכען מיט עפען וואלכער פרייער זינד ער- נענענע דעם ערערן קאלנאן בענייסען אונד בייא אויס האלטען, זא צייט עס נאנען קלאר, דאס קאלנאן אין סלאווען אונד רוסען-פריינדיג איז, דא טשעכען ערשליכען אויך אין דעם נאפען קאל- נאן דען געוויינעטעטען מאנען צווישען אינזערע מאנארכיע אונד רוסלאנד דא פריינדשאפטליכעסען בעצעהענען צו קנעפען אונד דאזער צו ווערען, דאס הייער אויך דאס סלאווען לעגעטע אן דא שפריי- צע קאסטע.

דא ליבעראלען אבער שאפען דיעזעס נייע בעפריינדענען: אויס איינען בעפריינדען דא דאס דא פריינדענען דייטשען אונד אונגארן פאן דען פארשטרייטע-פריינדליכען סלאווען אין דען הונ- טענדיגער גערענט ווערען קאנטען אונד נאך אויסען פריינדען זא, דאס ווער דאס דרייא-קאזער- בונדעס דא אללע פריינדענען פערהאפטען הוי- ליכע אלליאנץ ווערען זייער לעבען געראפען ווער- דען קאנטען, דאס דיעזען הייליגע אלליאנץ יעצט עפען זא וויא עס פאר אריינגעטעטען זיין ווער, דא ערענענען פאלקס-פריינדען צו פערניכטען, און בענעס מיט דעם פאלקס-פריינדענען רוסלאנד קאן אויך נאך ניכט מיט דער פאלקס-פריינדען אין איבעראויסגעטען בעריכטע ווערען.

איבערהויפט מאנע אונזערע מאנארכיע נאך ניכט דאראן דענקען, דאס עס רוסלאנד מיט ווער פריינדשאפט צו איינע ענישט מינע, רוסלאנד ווער ווען לענגט געהענען פלאן, דאס טירקיא צו עראבערן אונד אויך אויס אסטען ווארע אונדערע נאכבאר צו ווערען, אונס צו לעבע ניכט פאל- לען לאסטען, ווען אריינע-פאליטיק אינד ווען פאנסלאוויסעס ווער רוסלאנד ניע אונד נישטער איינעטען, נאכעטליך זא לאנגע נאדע אונדערע אן דער שטיצע דער רוסישען רעגירונג שטעמט, אויס איינע פרייעליכע אונד איינע אונזערע מאן- אריבע פריינדליכע פאליטיק נאך ניכט דעמאכא- - דענענאך אויס אומשטענד ניר אויס אונד וואס- ענע שטילשטאנדעס צווישען אונזערע מאנארכיע אונד דעם רוסישען רייכע, אונד איינעם וואלכען וואפענע-שטילשטאנדע וואללען ווער עניש דא בעצייכענע ניכט אפגעריכען צו דיעזעס וואס- ענע שטילשטאנדע טראגען אויך דא אסטערען סאנארכיע-צוואסטענקונפטע בייא, - דא ליכע- האלען צווייטען אונד נון אינזערע רעגירונג ווער זיך דא ניכט פאן דער רוסישען פריינדשאפט-הוי- בעליא פערלאקען צו לאסטען, דא מאנע דיעזע פריינדשאפט-פריינדענען, ווען דא פאן וועס רוסלאנדע גענעבען ווערען, הויב היינעכטען, אבער דאזער אן ניכט ווערען אונד דעמולטען נאך קיין אפער בריינען.

פערשידענע ניואנקייטען.

אויס דאס ווער פאן ווענען דעם בערייכעטע: פאזער-קאנע פראנץ אויך ווער שאן אונגעבן דעם בערייכעטע דעם קאנען הויכעסען איינע גענענעס זיך אפשאטען, דאס מאנארכיע-צוואסטענקונפטע ווער ניכט הייער אין דאס אונדערען אין דער פרי- דענען אפארטעיטען געווענע-שטאטס פרוין שטאטענען, קאנווערסאציען ערענענע ווער ארייען קאנווערסאציען געמאחל הייערע בע- גלישען, - נון וואס ווערען דא סלאווען איינען אריינענעטען הייער זאנען - אריינענעס מעלדעט זאנען איינע ווענען דעפעטע דאס אין האפקייטען פאן הייערע בענאכויכטענען מאנא- בענעוואסטענקונפטע ביהרע ניכטע בעקאנטע אויס)

קראנענע דעם רוסישען קאנען אונד אויס פעטערסבורג ווער פאן דעם הייערע טעלעגראפיע: ווענען דעם בערייכעטע אויס ערענע דער בעפעל, דאס דא פאריינדענען גען זיך קראנען דעם קאנווערסאציען אלעמאדער, ווען נון מאן בענענעטען אונד טשעכען, דא פאריינדענען ניכט אין פעטערסבורג, זאנערען אין פאריינדענע-שטאט פרייער, - האפענענדיג ווער דאך קאנווערסאציע- סאנדרע דא קראנענע-פרייערליכעס, וואו בענע- ענע אויס פריינדליכע געווענען אונד פריינדען אונד דער פאלקס-פריינדליכען אונד דעם רוסען פריינדליכען פאליטיק, ווען ווערען אונד אויסווערטען דעם רוסישען רייכעס אין גענע צו מאכען.

אומערבראכען ווארדען וויל דיא יאהרעס-צייט רויח, אונד מענטשליך אין דער קאסא דער פא- רוער אללאיגן אללעס געפארען אומ.

(נ א כ ו ר ע ה ד ע ר א א נ ט י ס ע - מ י ט ע - ו א מ מ ר י ע ב) וויא אין רוסלאנד גענווערטיג דיא געריכטע פאלל אויף מיט דער בעשטראפונג דער שהיילעכערער און דען וידענפליג- דערוונגן בעשעפטיגט זינד, אז געשעהט דיעס אויך אין דייטשלאנד, דיא דיא געריכטע גענען דיא שהיל- געהער און דען אימטריכען דער אנט-געמישען יעטע אינשטרימען, אויס פאללאוויא (פאטערן) ווירד בעריכטעט: א בעהאנדלונג פאנד הייע אס, 8 אויגוסט דיענעס יאהרעס אויך וידענ- קראוואל טאטא, דער מיט דער פליגערונג דעס ווישען קויפמאנעס מאהר גענעטע, דיא אויטערזויבני ערנאב, דאס איינע צאלהיליכע באנדע אין דיא וואהונג מאהרס איינגעהונגען אונד דארט אללעס טאכעל געשריטעטע, העררויף פליגערטע דיא זיין געשעפט-לאקאל, ערבראך דיא געלד-קאס- און אונד געשעפליעט אויס, איינע מיט- גליעדע דער שטאדט-בעהארדע, דאס הערבייגע- אויט ווארד, אום דער פליגערונג אינהאלט צו טהון, ווארדע פאן איינע דער פערברעכער איינע לאטשען און דער קאפ פליגערטע, אז דאס ער זאגליך בעזונגענס-לאז צוזאמענשטריצעט, אלס זיין זאך אויס צו הילפע קאס ערעהעלש אויך ער איינע געסטער-שטיך, דער אבער גליקליכע-ווייזע ניכט געפערליך וואו, מאהר געשטעט דער- איינעס ער זאמטט ווייב אינד קינדען דורך איינע הינטערשוהע זיינע וואהונג אוילענערס פערלאס- דען האטטע, נון בעזייגט אבער דער געזענע סען ווישען קולטיסגעמישענע זעלבסט פאר געמיש- דאס מאהר אין הערעלאונד אייבערער וואו, ער ליעס איינע בויער-פאמיליע דיא ער דורך וואיכע- וויא איינע אינגליק געשריטעט האטטע, מיטטען אויס הארשען ווישען אויס יאהרעס היינע זאגען, וואס דען שאדענע זעלבסט בערייטעט, אז נאכ מאהר דענוועלדען אפאנס אויף 30000 מארק אין שפעטער אבער נור אויף 17000 מארק, בייא דער געריכטע- בעהאנדלונג יעדאך פארדערט ער נור נאך איינען שאדענע-עראנען פאן 11000 מארק אונד בעזייגט זיך גענליך זאגנאר מיט 7500 מארק, און פילע אויס יעדאך פסטגעשעפליש יאדען, דאס אויס אויס, 8300 מארק ווארען ווענגערטאגען ווארדען, העה- קענד ער דען שאדען און פאררעס געלדע ניכט נאכ- ווייזען קאנענען, דער פערטריידיגערע אדוואקאט ערוויכט דאס געריכט אויס איינע מילדע בעשטרא- פונג דער פערברעכער אינד זוכטע העפער צווייא גענעדע צייט און וידענ-פערפאלטען אין דייטש- לאנד איינע אים אללגעמישען קראנקהייט מילדע- טען, פאסט אללעס וואר פאן איינע וואוסה גענען דיא וידען ערנישפען אונד צו אז מאכער געוואלט- טהאט היינעריכטען: צווייטענס אבער וואו דיא

ערבישטערונג גענען דען הארטהערציגען וואוכע- רער מאהר, דער אז מאכט פאמיליע און דען בעט- מעלשאב געבראכט, איינע זעהר נאטורליכע! - דער געריכט-האף לעגעט נראכטס געוויכט דרויף, דאס דער פארשטעהער דער ווישען געמישע זעלבסט דען מאהר ארס שערדליכען וואיכערער בעזייכענעט, דיא שראפט, דיא קענען דיא פער- ברעכער אויסגעשפראכען ווארדען, פילע דענן אויך פערעהלטיגטעסגי מילדע אויס, אז ווארדען 12 דער הייפערערעלספארערע צו איינער געפענגניס- שראפט פאן 4 מאנאטען בז 2 יאהרע פריאר- שהיילט, צווייא בורשען אינטער 18 יאהרען ווארדען אלס מינדערערענע גענעליך פרייגעשפראכען; אויך 10 מענגען דיא און דער גילדערויף טהיילענאט- מען, זיינען שראפלאן אויס, זינד דערען פער- וואנדעט דורך מאהר אינט אים אינגליק גע- שטריצע ווארדען, - אז ווייט דער בעריכט, הע- זעלכע איז אינאויט ערפיליך, אלס מאן דיא איבערצייגט האט דאס אויסשוישטיגען גענען דיא וידען זייטעס דעס געריכטעס ניכט אונטערשאפט בלייבען, ענדערליך אויס יעדאך דער געוואלטיגע זעהל, הייסט, דאס דיא וואיכערייא דעס מאהר זעלבסט פאר ווישען קולטיס-פאשטאנדע פאר געריכט בעשטעטיגט ווערדען מיטטען!

(ר ו י ב מ מ א ר ר א נ א י י נ ע) ר א כ כ ו ר ע ה א י ס מ י א ס - ס ע נ ט - א מ י ט ע (י א ס - נ א ד - ק ו נ - א ל נ א ק ע ר א ט א ט א ט) ווירד פאן 17-טען דיענעס איבער פאנגענעט שערדליכע טהאט בע- ריכטעט: הייטע אויס 7 יאהר אבערנס דראנגען אין דיא וואהונג דעס היינען ראכבינערס דרייא מענגער אויך, מיט מאסקען פאר דעס געזוכטע, דער געזענע סענט - אימטריכער ראכבינער מיה מאהר זאגענביים אין מאנן אויס אלטער פאן 70 יאהרען, זאס בענען אין נאכטשאפט זיער פרייא בייא איינע אפנאכען נאכטמאדלע, דיא איינע- דרונגען וויכער פארדערטען דען פאר שרעקען פאסט ערשטארטען גרויף אויף, אלל זיין געלד הערשיגענע, דער ארמע ראכבינער נארס זיענ באקנע הערפאר אונד איבערזויכטע הערעלכע פאסט מיט טשטיהונגעס לעכעלן דען הייבער, דיא בארע גענעלעט בלאס איינען גולדען, הערביכט גענעטהען דאס דרייא רייכער אין וואוסה, דא זיא זיך זעהר בוטער געטוישט זאגען, זיא יארען דער מיטגען, בייא איינעס, יודישען זעלד- זארגער, איינען רייכען שאכט העמען צו קאנגען, איינער הערעלכען פארדערטע דאדער זיינע קאל- לעגען אויך, דיא געווערע אבערפיינין, איינע גע- ווערע זינגען אויף איינמאל לאן, דער גרויזע גע- בינער שטורצעט, פארטריד געטיאשפען, צו בארען דיא פרויא אונד ראכבינערס ווארדע נור אן דער שילטער דעס אס איינע געוואלטיגע, דיא הייבע- ערנשפען העררויף דיא פליכט, פיר דאס איינע קאמטען דעס גרויזען ראכבינערס אויס ווענען האשפענען פארדאנדען, דא דיא קינעל איהם אין

דיא איינעווייזע דראנג, דיא פערואוונדונג דער פרויא איז קיינע געפערליכע, דער שמהלריכטער בעשעט אללעס מאגליכע אויף, דיא אס פערברע- כער צו ערווישען, עס דרויכטע דיעס אבער אויס אז שווערער פאללען, דא זיא, מאסקריט ווארען, אונד דיא אונטערזויכען דאדער אייבער שטאנדע זינד, איינע גענויערע בעזייכענען יאהרע אנדערער אנגעגעבען, (דיא רויכטאדער דרויכטע פערליכע אויסלענדער געוועזען זיין, זאמט ווירדען זיא דאך געוואוסט האבען, דאס עס זיך אין אונטארן ניכט דער מיהע לאהט, איינע ראכבינער צו איבערפאללען:)

(צ ו ס ר ו י ב מ מ א ר ר א נ א י י נ ע - ב ע ר ז) מאן האט בערייטט איינען ארייבער פעהאפטעט, דאס מאן דיא ביים ערמארדעטען קאר- קעס געריכטע איהר-קעטע בייא איהם איינע פליגער, דיא פאליצייא לויבט נון, דורך ווישען אר- ביטער אויך דיא איבריגען מאדער אייפליגער צו קאנגען, דיא פרייא איינע דאס קינד דעס ערמארדע- טען קארקעס ווערדען וואהרשיינליך גענעזען.

נ ע ש ע פ ט ס ב ע ר י כ ט
פעסטער פרייזען.

נ ע ש ע פ ט ס ב ע ר י כ ט פאן ווייזען וואו געסטען טעטיג צו מארקעט געבראכט, דער פערקויף וואו שוואר 8000 מעטצע ווארדען ערקויפט.

ווייזען פרייזען: סהיים- (800 מעטצע) 76,4 קילא 12'65 נולד, 100 מעטצע) 76,4 קילא 12'20 נולד, 100 מעטצע) 76,4 קילא 12'60 נולד, 100 מעטצע) 78,8 קילא 12'05 נולד, 200 מעטצע) 78,8 קילא 11'70 נולד, פעסטער- בארען 900 מעטצע) 78,8 קילא 12'55 נולד, 100 מעטצע) 77,7 קילא 12'15 נולד, 100 מעטצע) 76,4 קילא 12,20 נולד, 100 מעטצע) 76,4 קילא 12'10 נולדען, 450 מעטצע) 74,5 קילא 12'05 נולדען 300 מעטצע-ענטבער 74,7 קילא 12,10 נולד, 2800- מעטצע) 72 קילא 12,10 נולד, 400 מעטצע) 76 קילא 12-12 נולד, 100 מעטצע) 75,5 קילא 11,70 נולד (אללעס פער דרייאטאנאטע).

קארן פרייזען: 8,85 - 8,75 נולד, 6,85 - 6,60 נולד, 7,65 - 7,65 נולד

ווייזען פרייזען פער פרייא-יאהר 12'97 - 12,40 נולד, פרייזען פאנאטער פער פרייא-יאהר 1882, 7,10 - 7,12 נולד.

ווייזען פרייזען

ווייזען פרייזען פער פרייא-יאהר 1882, 7,10 - 7,12 נולד.

ווייזען פרייזען פער פרייא-יאהר 1882, 7,10 - 7,12 נולד.

פרייזען פאר פרייזען-טאבעלע		פרייזען פאר פרייזען-טאבעלע	
קילא	פרייזען	קילא	פרייזען
25	40	100	100
127	50	5	59
65	50	50	50
35	20	9	39
41	20	9	39
122	75	58	05
112	25	11	59
130	25	1	26
זעטע-פרייזען			
119	60	122	75
90	02	133	75
89	97	133	75
99	59	174	75
99	99	173	25
102	50	40	40
109	50	179	50
132	40	40	40
96	25	113	30
102	25	16	16
103	25	21	21
100	100	40	50
97	100	38	38
107	100	20	20
		52	52
		22	22
		48	25

נעשה הילוש, דאס אלגעסליך דער עראשענע דעם
דייטשען רייכטאמע ניכט קאווער ווילהעלם, זאג-
דען פריטטסט מארק דיא טהראנערע פערלענע-
דאט, אים בערלין ווירד ערשטע פאלגענדעס בע-
וויכטיגע, עס היינט אללגעמיין, דאס דער גרויס-
קאווער לידענדע וויא אונד אין פאלגע דעסען פער-
הינערט ווארדע, די עסמאל דיא טהראנערע פער-
זואלד צו פערלענדע, דאס איז יעדאך איינלע-
רע ארטיגע, דיא טהראנע איז פאלגענדע:
טראטן דער אונגעטיגען ערשטעס דער לעט-
טען פאלאמענט, ווארדען בעשטאנד פריטט-
מארק הארטעטען אדורף, דאס דיא טהראנער-
זויין פאלטישעס פראנאמע נעטהאלטען זאלע,
אויגען ריקוסטע אדורף, דאס דיא מאיאלישע דעם
ניגע פארלאמענט: זענען די דעוועס פאלטישע
פראנאמע איז: דאס וויס איז דאס דער איינלע-
קאנעלער נעטשלאסען איז, זייע פלאנע אויך נע-
גען דען וויללען דעם ענטהאלטענעס הויכעפיהרען.
דיא טהראנערע ענטהאלטען דען אויך זייע
פלאנע בארטמארק, וועלכע ער דורכאויס צו נע-
זעטען ערהעבען ווילל, דער גרויסע מאנארך וואלל-
טע מיט דעם ענטהאלטענע קאנעלער, דער בע-
קאנטער מיט זייענע קריסטוס ווארדע, ניכט
בייכע, ער נאכ אלוא נאך דאך וואס ער: איך
רעשעקטירע דיא פארלאמענט, איך קאנ דא-
הער פערזאנליך אויגע טהראנערע ניכט פערלע-
נע, דערין אינחאלט ענען דיא פאלטישע הויכ-
טונ דער מאיאלישע איז: איך דארף דאך נע-
מין איינעם פארלאמענט מיט זאלכער ענע-
שעטען בעהאלטען, דיא ענטהאלטען וויא דער הויכ-
קאנעלער ציפיהרען, דא עס אויס אויפגעשטעל-
נור דארף צו טהון זאך, זייענע ענענען צו צייען,
דאס ער ניכט אים דאס ערשטעס דער ווארדען
אונד ניכט אים דיא מאיאלישע דעם פארלאמענט
זיך קריסטירע נון ווארדע דער קראנענע ערשט,
דעווע טהראנערע פערלענען צו וואללען, דעווע
ערווייכטע יעדאך לעבענד: יעדער זאלל דיא
וועט זעלבע איינלאפען, דער דיא איינעבראקט
האט: איך מיט דיא דעווע דעם הויכעפיהרען
ניכט אים מיך נעמען: זא קאס עס, דאס פריטט
בוסטמארק דיא טהראנערע זעלכע פערלענען
מיטע דיא אייגענליך נור זייע דעראנען:
ענטהאלט, מיט אים אן נראסערע טיטע ווירד
יעדאך דיא מאיאלישע דעם דיטשען פארלאמע-
טעס דיא אין דעווע טהראנערע ענטהאלטען
פלאנע בעקעמטע, דא עס נעטערה בעקאנט,
דאס דעוועלכע ניכט פאם קאווער איז אויך ניכט
פאם קראנענען נעטערהען ווארדען.

*) (כ"א זעך וויל העלם קראנען)
אויס בערלין ווירד פאם 23טן דעוועס נעמעלעטע

עס איזט רייכטיג, דאס קאווער ווילהעלם בייא ער-
אשענע דעם רייכטאמע דיא טהראנערע נור
דעסהאלב ניכט פערזאנליך פערלאן, איך ער מיט
דערין אינחאלט, דיא פאם פריטטען בוסמארק דיק-
מירט ווארדע, ניכט איינערשטאנדען וואר, אינ-
צווישען איזט דער גרויסע מאנ ווירקליך ערקראנקט,
אינערעס האט דעווע דראנקהיט דורכאויס קיינען
נעפערהליכע באראקטער, ער האט בלאם עס-
פירדיכע אונטערלייבס-בעטווערענע אונד קאנן
דעסהאלב דאס ציטמער ניכט פערלאסען, ער
פערזייערט טראטענעס אויך זעטע פערזאנליך דיא
אינאוישבעכארען ערעווענע-געשעפטע. וויא
אינע היינטיגע דעפעסע מעלדערעס האטע דער
דייטשע קאווער אין לעטעטערער נאכט נישט נע-
שלאפען, אונד וויא זיין לייבארט פערזייערט, ניכט
דאס בעפרינדען דעם קאווערס הויכאויס קיינען אן-
לאס צו בעווארעניסען

*) (ד'א ער פארשינג פאלעס-
טוינאס) וויא אונדערע לענער וויסען, בעשעטע
נענענענערען אין לאנדאן אינע נעוועלשאפט ציר
ערפארשונג דער אלטערשטער אים היליגען לאנד
דער לייטנאנט קאנעלער וועלכער דיא אים-
גראבונגען אינע נאכפארשינגען לייטעט, האט
דעווע טראטענע ערעווענען נעוועלשאפט איבער
דיא ערענעטע זייער פארשינגען אינען אים-
פיהרליכע בעהיטע טעטשאפטע, אים דעוועס
בעריכטע געהט ערפאר, דאס ער 600 נאטען עט-
דעקט האט, איך אויך אין תוך פארלאסען, ער
אינטענדיכט איבער 400 ערשטאפטע ארטישאפט-
טען, ווי ער עטויף 200 ערשטאפטע ארטישאפט-
אינען אינען פארשינגען, דיא אים תוך פארקאפטען,
יעטעט איבער ניכט מער פארזארגען, נעטשעט
ער דיא לעטעטער העכטע פאן פארזארגען ארט-
שאפטען: השבוע בעל מען, נבו אונד פסנה, וויא
אויך רבט מיט עטויף, איך איינע אים פאנד ער,
וויא ער נאטענע ווענעטעס בעל מען פארזארגען
ווארדע, וויא ער נאטענע לייבט דיא וויא ער
טע סבות בעל איינעפרינדען צו האבען, עס וואר-
דען טייערע וויינען מיט לאטיינער שריפט פאר-
נעפרינדען, דאס נאך אים דער צייט ערהערדען אין
דער דיא דאטע אים היליגען לאנדע ערהערשען,
דעווע טייערע וויינען דורשטען בערייטע ציר צייט
דעם צווישען טעטענעס נעטשאפטע האבען, ער
לייטנאנט קאנעלער איזט וואסעס בעלייטע ווערדע
נאך פארשעטען אונד ערווייכענען וויא ער
דער וויינע-מאנאטע דיא פארשינגען פארשינגע-
זעטע ווערדען זאללען.

*) (ד'א זעך וויל העלם קראנען)
מיט דער נעטשען ווענע-

פירנליכען שריפט דעם מוויקערס פראנץ ליטט
זינד עטעס אלע עיינטיגען בעשעפטער ליטט
גילט יעטעס אלס דער גראטע מוויקערס טעלער זאל
וועלט, אבערניכט אים קלאווער, אבער פילע זאל
אין נאך נעמאנד איבערטראפען האבען; ער
יעטעס אין דעוועס פאכע וועלכע ערהערט, וועהאלב
יעטעס זיין אויפטרעטען נענען פראנץ ליטט איז פיל
אויפגעווען ערשטע, דעווער פראנץ ליטט איז אים
יארדע 1811 אין איינעס דארפע בייא ארענבורגע-
באדען ווארדען שטודירטע זיט 1823 אין פאריז;
נינע דאנן נאך לאנדאן מאכטע ערעטרע-וויינען
דורך נאנץ אייראפא אונד אים יארדע 1865 ווארדע
ער אין ראם נייטליכער, זיט דעם יארדע 1870
איזט ער הייר אין דער אונגארישען הייפטשארט
הויכעטאר דער מוויק-קאדעמיע, דעווער מוויקער
ליטט האט יעטעס אין זיינען אלטען טאנען אויך
אין הויכען נענען דיא ווערען נעשטיכען, וואס אויס
זעלכעס זייענע פריינדע פריינדע פארזארגען, מאן
פראנץ וויא דענן דער ווענע-האס ציר מוויק
קאפטען: זיין דיא אנטווארט היינערע אים ליטט
צו פירנדען, דער גרויסע דעם ווענע-האפטעס איז
איבעראלל דער ניד, ליטט אינען וואסער נעלענען
יעטעס אלס דיא טראטען מוויק-קאדעמיע אינען
זיא פערזייערט עס, דאס דאך בייס פאלקע נע-
האדע דיא "אפערן" דער הייטשען מוויקער מאיער-
בער אונד הייר וועהר בעלענען זינען איך נון
טהעאטערן ווערדען דיא אפערן פאן וואסער איז
זעלכען איינפיהרער, דא בייא יארדע איינפיהר-
הונד ווענע צוהאיער זינע וועהרענד דיא אפערן
פאן מאיערבער אונד הייר איינעוועלכע ארטישאפט-
נעפרינדען ווערדען ווייל זיין עפען פילע צוהאיער
האבען, וויא דיא טהעאטער דיא בעסטען נע-
שעפטע מאכט, עס איזט אלוא דער ניד, וועלכע
ליטט אינען וואסער האצו פערזייערט נענען איז
ווערדען אפערן-דייטשע איינבעוואנדענע אינען נע-
גען אויך ווערדען אים אללגעמינען צו שייפטען, ניכט
נור אים הייכטעס הערשט דער ניד, זאג-
דען אויך אין דער מווינעס, עס איזט ווארדע
דער וועדע האט איינען פארשינגען זיין וויס אר-
לעס אינען זעלכעס אויך זייע מוסט צו פער-
הייטשען, וואס בייא דען ניכט-ידען וועלכע דער
פאלל אויס, דעווער ניד פערזייערטע הערליכעס
צו זאגען: דיא ווערדע פערזייערטען זיך בארעכאלט
אבערניכט צו הערענען, איבעראלל הערדען צו זיין;
דיא צייטונגען ווערדען טייטשעס נור פאן הייר
העריגער: זיא האבען זיך אלוא אויך דער נעט-
גען ארייט אונד דער אפערן טייערע מיינען צו-
מעכטיגע מיט ארדעס רייכטומע, מיט איהרער
בילדונג אונד איהרער טייערע וואללען זיך נון דיא
ווערדען צו וועכעט-הערהערען מאכען אונד אלע

אין דעם פאלקע נענען ווערדען וואסער איזט ווארדע
ניינע דאנן נאך לאנדאן מאכטע ערעטרע-וויינען
דורך נאנץ אייראפא אונד אים יארדע 1865 ווארדע
ער אין ראם נייטליכער, זיט דעם יארדע 1870
איזט ער הייר אין דער אונגארישען הייפטשארט
הויכעטאר דער מוויק-קאדעמיע, דעווער מוויקער
ליטט האט יעטעס אין זיינען אלטען טאנען אויך
אין הויכען נענען דיא ווערען נעשטיכען, וואס אויס
זעלכעס זייענע פריינדע פריינדע פארזארגען, מאן
פראנץ וויא דענן דער ווענע-האס ציר מוויק
קאפטען: זיין דיא אנטווארט היינערע אים ליטט
צו פירנדען, דער גרויסע דעם ווענע-האפטעס איז
איבעראלל דער ניד, ליטט אינען וואסער נעלענען
יעטעס אלס דיא טראטען מוויק-קאדעמיע אינען
זיא פערזייערט עס, דאס דאך בייס פאלקע נע-
האדע דיא "אפערן" דער הייטשען מוויקער מאיער-
בער אונד הייר וועהר בעלענען זינען איך נון
טהעאטערן ווערדען דיא אפערן פאן וואסער איז
זעלכען איינפיהרער, דא בייא יארדע איינפיהר-
הונד ווענע צוהאיער זינע וועהרענד דיא אפערן
פאן מאיערבער אונד הייר איינעוועלכע ארטישאפט-
נעפרינדען ווערדען ווייל זיין עפען פילע צוהאיער
האבען, וויא דיא טהעאטער דיא בעסטען נע-
שעפטע מאכט, עס איזט אלוא דער ניד, וועלכע
ליטט אינען וואסער האצו פערזייערט נענען איז
ווערדען אפערן-דייטשע איינבעוואנדענע אינען נע-
גען אויך ווערדען אים אללגעמינען צו שייפטען, ניכט
נור אים הייכטעס הערשט דער ניד, זאג-
דען אויך אין דער מווינעס, עס איזט ווארדע
דער וועדע האט איינען פארשינגען זיין וויס אר-
לעס אינען זעלכעס אויך זייע מוסט צו פער-
הייטשען, וואס בייא דען ניכט-ידען וועלכע דער
פאלל אויס, דעווער ניד פערזייערטע הערליכעס
צו זאגען: דיא ווערדע פערזייערטען זיך בארעכאלט
אבערניכט צו הערענען, איבעראלל הערדען צו זיין;
דיא צייטונגען ווערדען טייטשעס נור פאן הייר
העריגער: זיא האבען זיך אלוא אויך דער נעט-
גען ארייט אונד דער אפערן טייערע מיינען צו-
מעכטיגע מיט ארדעס רייכטומע, מיט איהרער
בילדונג אונד איהרער טייערע וואללען זיך נון דיא
ווערדען צו וועכעט-הערהערען מאכען אונד אלע

פאלליעטאן

אויס איינער אונטערזאמענען וועלט

(12טע פארשעטענע)

פירארינעוואונגעטעס קאפטיער
אלס נון ויליא פאן דער העקסע-הארלע צוריק-
קעהרען טראף זיא דיא בלינדע העלענע, וועלכע זיא אין
דעם בעשטישטען ארטע ערווארטעט, ויליא וואר ווער
אויפגענעט אונד זאמעט צו דעם בלינדען מעדען: דעם
היסטע וויא דאך, דאס איך גליקליך צוריקגעקעהרט בין,
אויך האבען יענע שיעקליכע האהלע פערלאסען, קאפט
העלענע איילען וויי נאך הוינע אויך פריכטע טייער לאנגע
אבוווענדעט ווירד מינען פולשען צו זעה אויפגאללען,
אלס אין נון פאן דען ווייזשיגען אונטענעטעס אין
איהר ציטמער מיט העלענע נעלאנגען קאנטע, שפראך
ויליא נאך צו שטענדי: וועלך זיא לייכענעס וואר דאס!
וועלכע צוויכערייגען, אונד אונד לייכענע-נעוויס דער העקסע! —
דאך שייכל דאפאן! איך האבע דען טראנק ערהאלטען וויא
נאראטיאס מיר פיר זיינע ווירקונג, טייענע נעכענוהערדיין
דאריס ווירד באלד איהרעס צווייטעס דרווס נליכטליכע
זיין, אונד מיר, דיא אליינע ווירד ער הייראטען.
*) (ד'א זעך וויל העלם קראנען)

וועלכע נעטהעלע בעווענען יעטעס דאס הערין דעם
בלינדען מעדען: זיא האטעט דאנן טייטשאנען, דרווס
פאן דאריס צו טיינען, אבער נור אויס דורך דיא נאנגע
מאכט דער צוויכערייא זיינע לייכענע אויף איינע אנדערע צו
אויבעריאנען, זיא פיהלעט זיא איבערנוועלטעט דורך דיא
נינען לידענדעטעס, וועלכע זיא בעטשטען ווערדען,
אינערעסען פלורעיטע ויליא נאך איינער איבער
דיא פערשייאפענע ווירקונג איהרעס לייכענעס, טראנקעס, זיא
פיהלעקטע שפאן צום פאראוס ווענען איהרעס זיינעס אי-
בער דאריס.
יעטעס דאכטע נון העלענע דארבער נאך, אב זיא
זיך ניכט דאר קלינע בלאשעט מיט דעם לייכענע-טראנקע
אנאוינגען קאנטע. — ניכט דאך נון הער דעווען טראנקע
(זאמעט זיא) איך וויל דאך פיהלען, זיא קליין דיא פלא-
שע אויס: — דאך זאנע מיר, וועלכע פארבע האט דעווע
פלוסטיקט!
נאנץ פארזארגען וואו וואסער (זאמעט ויליא) מאן קאנן
עס פאן זיינע וואסערע ניכט אונטערשידען, ווען עס
אויך נור ווענען אויס, זא נענעט עס דאך, אום דיא טיייע
דעם נעלייכטען אויף עוויג צו פאסטעלן, איך ווערדע עס
דעם דרווס אין דען וויין טענען אונד בלאם דורך דיא
וויקונג ווירד ער אונען, וואס ער פערשליכען האט!
*) (אויס דיא ווירקונג אויבענלייך.)
ניין, דיא העקסע זאמעט, ערשט איינעהאלב 24
שטונדען, זאמעט ויליא,
*) (אויף ווער איינערע איהם דען טראנק ניכט ווענ-
דעם ער זיינע לייכענע נור דעווענען צו, דיא איהם דעווען
טראנק בייבירעט.)